

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2019

Slovo úvodem...

Milí čtenáři,

tak jako vloni i v předešlých letech je naší povinností vytvořit výroční zprávu a já velmi děkuji všem, kteří se do ní začtou. V mnoha velkých organizacích je výroční zpráva v rukou speciálních týmů, v našem případě však "tyto ruce" jsou dohromady čtyři.

Proto prosíme o shovívavost. Následující řádky nebudou obsahovat zábavné články či úpravnou grafiku. Naší snahou je hlavně shrnout vám rok 2019, naše zkušenosti či úspěchy našich dětí, které nám vždy přinášejí chuť pokračovat dále v naší nelehké práci.

Mottem CH Mirákl je a od začátku bylo "Léčba dětí v prostředí bez bílých plášťů." S touto myšlenkou jsme začínali a s ní pokračujeme a dáváme jí do každé změny, do každého rozvoje v naší organizaci. Jsou to přece děti se zdravotním znevýhodněním, které potřebují naši podporu a my jí chceme nabízet s láskou, radostí a klidem; prostě tak, aby jim tato podpora pomohla kvalitně a šťastně žít.

A stejně jako každý rok bych chtěla toto místo využít pro jedno velké poděkování. Pro poděkování všem, kteří se podílí na chodu naší organizace a jsou s námi. Naším sponzorům, mým kolegům, a to nejen lidským, ale i koňským a psím, našim dětem a jejich rodičům, kteří v naší práci věří, našim rodinám, kteří to s námi nemají lehké a přes to přese všechno nás podporují; mnoha dobrovolníkům a našim kamarádům, kteří nezištně přikládají ruce k dílu vždy, když je třeba. Těm všem patří velké díky a při čtení následujících řádků prosím vězte, že veškeré úspěchy a pokroky jsou zásluhou všech zmíněných.

Mgr. Kateřina Čapková

ředitelka

hlavní odborný fyzioterapeut

předsedkyně KZS Hipoterapie pod UNIFY,

zakladatelka Centra hiporehabilitace Mirákl, o.p.s.

Poslání organizace

Centrum hiporehabilitace Mirákl je organizace se sídlem v nádherné vysočinské krajině, která vznikla za účelem rozvoje léčby s využitím koně – hiporehabilitace. Věříme, že koně dětem ukazují cestu, jak se volně a beze strachu pohybovat. A to navíc mimo prostředí bílých plášťů.

Našimi klienty jsou děti se zdravotním znevýhodněním, a to již od 3 měsíců věku. Věková hranice je 15 let, váhový limit pak 60 kg. Zaměřujeme se na neurologické a ortopedické diagnózy, dále na genetická onemocnění, poúrazové stavy či zrakové a sluchové postižení, zároveň i na lehké funkční problémy pohybového systému a prevenci jejich vzniku.

Díky vzniklému zázemí jsme od roku 2018 poskytovatelem zdravotních služeb a celoročně pořádáme hiporehabilitační pobyty. V péči máme na 200 dětí se zdravotním znevýhodněním, každého pobytu se účastní celkem 15 dětí. Jeho náplní je nejen hiporehabilitace, ale také doplňkové aktivity jako canisterapie, arteterapie či muzikoterapie. To vše s cílem zkvalitnit život dětem, které neměly tolik štěstí, a pomoci jim v jejich psychomotorickém, ale i sociálním vývoji. Bez pláče, beze strachu, mimo nemocniční zařízení, venku se zvířaty.

Kromě léčby dětí se věnujeme i dalším aktivitám. Naší velkou doménou je i rozvoj teoretických znalostí v oboru hiporehabilitace. Celoročně pořádáme různé typy inovativních kurzů, workshopů; stěžejním kurzem je pak zcela unikátní, certifikovaný kurz Hipoterapie u DMO, který absolventa opravňuje k výkonu hipoterapie jako fyzioterapeutické metody. Akreditaci od Ministerstva zdravotnictví ČR jsme získali v roce 2014 a to jako jediná organizace v České republice. Jsme členy Klinické zájmové skupiny Hipoterapie, jejímž cílem je zpracovávat standardy péče v hipoterapii, aktivně se setkávat a pořádat vzdělávací workshopy a inovativní kurzy pro fyzioterapeuty, ostatní odbornou i laickou veřejnost.

Činnost organizace

Hlavní činností organizace je pořádání hiporehabilitačních pobytů s cílem komplexní léčby dětí s postižením. Věnujeme se však i teoretické oblasti hiporehabilitace, jakou jsou kurzy, výzkumy, odborné články a nabízíme i terapie pro dospělé v podobě sebepoznání pomocí koní.

1. HIPOREHABILITAČNÍ POBYTY

Náplní hiporehabilitačních pobytů je 2x denně hipoterapie, 1x denně canisterapie, aktivity s využitím koní, mixterapie, arteterapie, muzikoterapie a nutné vstupní a výstupní fyzioterapeutické vyšetření.

▪ Hipoterapie

Stěžejním terapeutickým konceptem organizace je hipoterapie. Jedná se o velmi diskutovanou formu terapie, nejen u laické odbornosti, ale i v odborných kruzích. Faktem však již nyní je, že se jedná o velmi funkční léčbu, která díky své obrovské efektivitě může - při nekvalitním provádění - i výrazně zhoršit zdravotní stav dítěte. Na to, jak pohyb koňského hřbetu léčí, se můžeme dívat ze dvou úhlů pohledů. Pohled neurofyziologický a biomechanický.

Neurofyziologický pohled – dítě na koni může stimuly vznikající na koňském hřbetě vyhodnotit třemi způsoby. První způsob – od CNS dostane tělo informaci: zapoj všechny svaly těla tak, abys nespádl a nedošlo k úrazu. Jedná se o tzv. senzomotorickou stimulaci feed-back a její využití je malé (např. mozečkové či vestibulární poruchy CNS). U senzomotorické stimulace feed-forward (druhý způsob) již mozek předvídá, co se s tělem bude dít = jak se kůň bude hýbat. Přednastaví tedy tělo a aktivuje svaly tzv. hlubokého stabilizačního systému. Tuto formu využíváme u dětí, které potřebují zlepšit držení těla, či celkově naposílit. Posledním způsobem je tzv. diferenciací, kde dojde k propojení dítěte s koněm a k aktivní relaxaci.

Dochází ke střídání pravé a levé strany u dítěte, a to právě díky kvadrupedální lokomoci koně. Toto naučí svaly měnit úpon – začátek a tento způsob je určený zejména pro děti

se spasticitou. Již Vojta ve své publikaci uvádí, že dítě, které se naučí diferencovat, má 95% šanci na samostatnou chůzi.

Biomechanický pohled – hřbet koně se pohybuje ve třech rovinách stejně tak, jak pánev dítěte. Ne však ve stejném vzorci. Proto je tak důležitá různorodost plemen koní v hipoterapii. Každé plemeno má dominantní jednu z rovin pohybu, a to můžeme cíleně využít v léčbě. Tedy pokud chci naučit dítě chodit podél nábytku, jedná se o přenos váhy ze strany na stranu, tzv. rovina frontální. Vyberu tedy koně, jehož dominantní rovina pohybu je právě rovina frontální.

- **Vstupní a výstupní fyzioterapeutické vyšetření**

Základem hiporehabilitačního pobytu je vstupní vyšetření. Aby celý pobyt byl veden cíleně ke zlepšení stavu, je velmi nutná důkladná diagnostika. A ta musí být vždy prováděna aktuálně. Lidský organismus je velmi variabilní a společný projev v hrubé motorice může mít u různých dětí různé příčiny. Uvedme na příkladu - nekvalitní opora o ruce může mít příčinu v oslabení břicha, ale i v přetížení podbřišku, v nestabilitě kolenních kloubů či v oslabení krční páteře. Čím lépe se podaří diagnostikovat příčinu, na kterou se pak léčba cílí, tím větší efekt je možné v hrubé motorice u dětí pozorovat.

Výstupní vyšetření pak slouží k doporučení cviků na domácí cvičení. Pobyt má tendenci u dětí cca 14 dní poté ještě „dotékat“ a cviky podporují jeho maximální efektivnost.

- **Aktivity s využitím koní**

Jedná se o ranní skupinovou aktivitu, která se koná každý den. Děti se zde seznamují s koňmi, čistí je, vodí a poznávají je jinak než jen z jejich hřbetu. I miminka si při této aktivitě přijdou na své – rodiče rádi čistí koně s dětmi v náručí. Samotný kontakt s koněm u dospělých zklidňuje hlavu a probouzí emoce, což pro vývoj dítěte je jednou ze stěžejních životních zkušeností. Poslední den je koňské čištění vyměněno za křídly a děti mohou tak na koně malovat, co jen je napadne.

▪ **Canisterapie**

U dětí, u kterých je stanoven na vstupním vyšetření rozvoj kvality pohybu, je jednou denně zařazována individuální canisterapie. Organizace disponuje třemi připravenými canisterapeutickými psy, jejichž výchova i výcvik je pod neustálým dohledem odpovědné trenérky. Děti v rámci canisterapie docvičují pohybové nuance v návaznosti na hipoterapii, u některých dětí je zvolena pouze forma relaxace, u jiných se využívá pes v rámci sensorické integrace.

▪ **Mix terapie**

Jedná se o „obohacenou“ canisterapii pro děti, u kterých je cílem zejména rozvoj kvantity pohybového repertoáru. Jedná se o skupinovou aktivitu probíhající jak se psy, tak s koňmi. Na základě motorických potřeb dítěte je postavena překážková dráha, děti ji jednou prochází celou společně, následně s terapeuty, a to jednou s pejskem a jednou s koněm.

▪ **Arteterapie**

Arteterapie je zařazována do hiporehabilitačního programu každý den, nejčastěji po obědě. Její cíle jsou dle potřeb dětí velmi rozdílné. Pro děti s psychosociálními obtížemi se zařazuje práce s barvami pro zlepšení emočního citění. Pro děti školního věku s motorickými obtížemi se aktivity směřují ke kvalitnímu nácviku jemné motoriky. U dětí s hyperaktivitou, které neumějí příliš odpočívat, se terapie zařazuje po obědě pro jejich zklidnění a odpočinek pro další terapie.

▪ Muzikoterapie

Ve většině případů nejoblíbenější aktivita zařazovaná po večeři. Cílem terapie je harmonizovat tělo na rovině fyzické. Pracuje se zde zejména s rytmem a dechem. Děti se učí s využitím různých tyček, bubnů či samotného tleskání rytmus, jeho pravidelnost i jeho obměny. Zároveň díky speciální úpravě pentatonických fléten se všechny děti učí prohloubený a pravidelný dech a s tím spojenou správnou funkci bránice. Zde nezapomínáme ani na zpívání, které je velkou motivací pro všechny děti, aby na terapiích dobře cvičily.

2. KURZY A VÝZKUM

Kromě hlavní činnosti – komplexní léčba dětí s postižením, se druhotně zabýváme i vzděláváním a výzkumem. Naším cílem je předávat naše poznatky dál tak, aby v ČR vznikala další střediska provozující kvalitní formu hipoterapie a byla tak pro rodiče s dětmi co nejlépe dostupná. Zároveň fungujeme i jako výzkumná střediska pro VŠ a snažíme se o objektivizaci pozitivních výsledků hipoterapie.

▪ Kurzy

Stěžejním kurzem je certifikovaný kurz Hipoterapie u DMO, jehož absolvent je oprávněn k samostatnému výkonu hipoterapie jako léčebné metody bez odborného dohledu. Existuje bohužel mnoho kurzů v ČR, které přijímají studenty, avšak nemají metodiky práce oficiálně schválené. Proto vždy přikládáme i oficiální vyjádření Unie fyzioterapeutů (výňatek): UNIFY ČR, z.s. podporuje provádění hipoterapie jaké léčebné metody v souladu se zákonem o zdravotních službách včetně úhrady práce fyzioterapeuta ze zdravotního pojištění.

Kromě certifikovaného kurzu pořádáme i kurzy inovativní pro odbornou i širokou veřejnost ve spolupráci s KZS Hipoterapie pod UNIFY ČR, jejíž koordinátorkou je naše fyzioterapeutka. Jedná se o kurzy Hiporehabilitace v praxi, Vodění koní v hipoterapii, Výchova a výcvik koně pro hipoterapii a různé workshopy (Hipoterapie u DS, Hipoterapie u dětí s ADHD, apod.)

▪ Výzkum

Pravidelně přednášíme na mezinárodních i celosvětových konferencích, publikujeme své výsledky v odborných časopisech, přednášíme na VŠ a spolupracujeme na tvorbě bakalářských a diplomových prací. Jsme střediskem pro praktickou výuku studentů Karlovy Univerzity a České zemědělské fakulty v Praze.

Nejvýznamnější vědecké úspěchy:

- **2012:** celosvětová konference HETI v Aténách, aktivní účast, přednáška Hipotherapy in early care
- **2014:** získání akreditace od MZ ČR
- **2015:** HETI Journals, článek Influence of race of horse and speed of it's walk on timing of muscles in hippotherapy
- **2015:** Celosvětová konference HETI Taiwan, aktivní účast, Effect of intensive hippotherapy by children with cerebral palsy in early care – case study

- **2016:** celorepubliková konference ČHS, aktivní účast, Metodika Hipoterapie u DMO
- **2016:** časopis Rehabilitace a fyzikální lékařství, článek Možnosti hipoterapie u dětí s dětskou mozkovou obrnou
- **2018:** celorepubliková konference ČHS, aktivní účast, Vliv intenzivní hipoterapie na kvalitu a kvantitu psychomotorického vývoje u dětí s DMO
- **2019:** II. Liberecký den dětské rehabilitace (Mezinárodní konference fyzioterapeutické a ergoterapeutické sekce POUZP a KNL, a.s.), aktivní účast, Mgr. Kateřina Čapková, Přednáška Hipoterapie u DMO

Personální zajištění

Lidé:

Ředitelka:	Mgr. Kateřina Čapková
Hlavní fyzioterapeut:	Mgr. Kateřina Čapková
Hlavní trenér:	Gabriela Lomská
Ekonom:	Ing. Jiřka Krákorová
Produkční:	Heda Tománková
Terapeuti:	Bc. Pavlína Zgarbová, Bc. Kristýna Miškovská, Bc. Petr Klika, Jiří Mařík, Věra Dobiášová, Adéla Pffanová, Bc. Andrea Hofmeisterová

Vodiči koní:

Jan Maňhal, Kristýna Flenderová,
Eva Ferfálová, Štěpánka Brůhová,
Markéta Balcarová

Dobrovolníci:

Bára Kunstovná, Jiřka Moravcová,
Zuzana Čapková, Petr Čapek,
Pavlína Beranová, Eliška Krákorová,
a mnoho dalších

Koně:

Filip (český teplokrevník), **Unkas** (slezský norik), **Desperado** (český teplokrevník), **Jackie**
Jacs Golden Peppy (quater horse), **Syrael** (Bavorský teplokrevník), **Majda** Sacramoso
Majda (starokladrubský kůň)

Psi:

Arletka (bígl), **Charlie** (chrt), **Holly** (zlatý retrív), **Hope** (zlatý retrív), **Ari** (pinč)

Co se událo v roce 2019

Rok 2019 byl pro nás velmi úspěšným rokem. Navázal na rok přechozí, ve kterém jsme se všichni včetně koní usazovali v rytmu týden pobyt - a tedy práce od rána do večera, týden volno.

Z finančních důvodů bylo nutné výrazně zdražit hiporehabilitační pobyty, bylo to však pro zachování organizace a sil našich terapeutů nezbytnou nutností. I přes to jsme se těšili ze 100% obsazenosti pobytů, bylo možné zároveň přijmout do péče několik nových dětí, které zde udělaly obrovské pokroky.

Rok 2019 jsme chtěli zaměřit zejména na vzdělávání našich pracovníků, s čímž vypomohla Nadace Avast a patří jí za to na tomto místě velké díky. Díky její finanční podpoře jsme mohli uskutečnit několik kurzů nekonfliktní komunikace s koňmi s Oldou Novákem a kurz základy bobath terapie s Verčou Kristkovou, která zaškolila veškerý náš personál v základních poznatcích a manipulacích s dětmi. Navíc na začátku roku se odhodlala naše Kristýna Flenderová změnit svůj dosavadní život a stát se dalším trenérem našich koní. Díky ní jsme se mohli celý rok těšit z neustálého vylepšování výtvarného programu a užít si s ní kurz malování pravou hemisférou.

V září se otevřel druhý ročník certifikovaného kurzu Hipoterapie u DMO pro celkem 5 fyzioterapeutů. Proběhly 4 teoretické víkendové bloky s našimi externími lektory, kterým tímto děkujeme. Další krásnou událostí v tomto měsíci bylo narození 6 štěňátek naší Holly. Její nejstarší syn Bastien zůstal v naší organizaci a čeká ho stejně jako jeho maminku budoucí práce s dětmi.

Lehké změny se dotkly i našeho hiporehabilitačního stáda - Jackince se povedlo zabřeznout a stala se tak nastávající maminkou.

Rok 2019 v číslech

Počet hiporehabilitačních pobytů	22
Počet terapeutických dní	132
Počet odléčených dětí	314
Obsazenost hiporehabilitačních pobytů	100%
Počet dětí, které nebylo možné přijmout do péče z kapacitních důvodů	75
Počet nově přijatých dětí	8
Počet koňských terapeutů	6
Počet psích terapeutů	6
Počet studentů absolvujících HR pobyty	7
Počet odborných kurzů	4

Příběhy našich dětí

Cílem naší terapie není podpora současného fyzického či psychického stavu dítěte, ale věříme, že časná vhodná terapeutická intervence dítěti umožní samostatný a šťastný život. Zde jsou některé příběhy našich dětí.

Ládíček

Maminka ho do naší péče svěřila v osmi měsících. Ládíček byl narozen v 31.týdnu a jeho váha byla necelých 500g. Předčasně narozeným dětem hrozí mnohá rizika – rozvoj epilepsie, hyperaktivity, dysfázie, spasticity či mentální retardace. Díky cíleně vedené hipoterapii Ládíček dohnal jak psychicky, tak motoricky své vrstevníky, nastoupil do klasické školy a těší se samým jedničkám. Maminka Ládíčka: Domnívám se (což vyplývá z mých osobních zkušeností), že pravidelně prováděná hipoterapie pod dohledem zkušeného fyzioterapeuta může významně stimulovat psychomotorický rozvoj dítěte. Tým Mgr. Katky Čapkové je v tomto ohledu tím nejpovolanejším, k dětem (i jejich rodičům) přistupuje s láskou a porozuměním. Dětem nabízí nejen hipoterapii, ale i všeobecnou stimulaci formou dalších rehabilitačních metod (muziko a canisterapie), především však velmi citlivou individuální péčí, s kterou jsem se ve standartních léčebných zařízeních setkala spíše výjimečně.

Kontakt na rodiče: Martina Šterclová 776 534 499

Matouš

Matouš se narodil s hypotonickým syndromem. Prognózy u této diagnózy jsou neschopnost samostatného pohybu, epilepsie, skolióza a mentální retardace. Matouš začal na koni jezdit v 9.měsíci, v současné době aktivně hraje baseball a na základní škole je s asistentem a s prospěchem mezi premianty.

Kontakt na rodiče: Bára Kunstovná 605 830 245

Kačenka

Kačenka přišla do centra Mirákl jako tříletá holčička, jejíž jediná pohybová schopnost byla přetočit se ze zad na břicho. Hlavním problémem ve vývoji motoriky byly senzorické potíže, které může cíleně ovlivnit hipoterapie a canisterapie. Po měsíci léčby byla Kačenka schopna stoje s dopomocí, po dalších třech měsících seděla. Momentálně se dokáže vsedě pohybovat vpřed, sama se posadí, zvládne stoj i chůzi s lehkou dopomocí. Kačenčina matka: „Než jsme s Kačenkou začaly chodit na hipoterapii, byla ležící dítě. Už po prvních měsících bylo vidět, že se Kačenka zpevňuje a také mentálně posouvá. Jsem moc ráda, že jsme se k Miráklu dostaly, nebýt jich, tak zcela určitě nebude Kačka dělat takové pokroky jako teď. Víme, že vše chce svůj čas, ale díky hipoterapii věříme, že Kačenka bude jednou samostatná slečna.“

Kontakt na rodiče: Radka Podrázská 774 996 448

Hospodaření v roce 2019

NÁKLADY	v tis. Kč
Spotřeba materiálu	312
Služby - ustájení koní, pronájem HD, veterinář	2 265
Osobní náklady	1 336
Náklady na reprezentaci	2
Odpisy	28
Ostatní	18
Daň z příjmů	31
CELKOVÉ NÁKLADY	3 992

VÝNOSY	v tis. Kč
Přijaté dary	539
Hiporehabilitace - pobyty	3 755
Kurzy	45
Ostatní výnosy	28
CELKOVÉ VÝNOSY	4 367

HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	375
-----------------------------	------------

Naši dárci

Děkujeme všem, kteří nám pomáhají a podporují nás. Děkujeme našim sponzorům, bez kterých by náš provoz nebyl možný udržet, a všem dobrovolníkům, kteří jej pomáhají zajišťovat. V neposlední řadě děkujeme našim klientům za důvěru v nás a naše koně – bez vás by naše práce neměla smysl.

Dárce	Částka
Martin Srbený	120 000 Kč
Nadační fond Jistota KB	100 000 Kč
Nadace Agrofert	100 000 Kč
TESCO	30 000 Kč
A mnoho dalších...	189 000 Kč

Základní kontaktní údaje

Název organizace dle stanov:	Centrum hiporehabilitace Mirákl, o. p. s.
Datum zápisu:	3. 10. 2012 (původní občanské sdružení)
Právní forma a typ organizace:	právní osoba – Obecně prospěšná společnost
IČO:	22709568
Spis. zn.:	O 821 vedená u Krajského soudu v Brně
Bankovní spojení:	Komerční banka, a.s., č. ú. 107-3994350237/0100
Transparentní účet:	Komerční banka, a.s., č. ú. 107-8195170267/0100
Kontakty:	
Adresa:	Bohuslavice 10, 588 56 Telč
Telefon:	+420 721 076 450
E-mail:	info@chmirakl.cz
Webové stránky:	www.chmirakl.cz
Orgány sdružení:	
Statutární orgán Ředitelka	Mgr. Kateřina Čapková
Správní rada Předseda správní rady	Jiří Mařík
Člen správní rady	Ing. Ondřej Krákora
Člen správní rady	Mgr. Petr Čapek
Dozorčí rada Předsedkyně dozorčí rady	Gabriela Lomská
Členka dozorčí rady	Barbora Kunstovná
Členka dozorčí rady	Ing. Zuzana Čapková

